

Vyvěšeno dne: 14. 5. 2026

Svěšeno dne: 29. 5. 2026

23 Cdo 1993/2025-228

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Tůmy, Ph.D., a soudců JUDr. Bohumila Dvořáka, Ph.D., a JUDr. Pavla Horáka, Ph.D., ve věci žalobce **Filipa Smoljaka**, bytem v Praze 2, nám. Jiřího z Poděbrad 1382/2, zastoupeného JUDr. MgA. Michalem Šalomounem, Ph.D., advokátem se sídlem v Třebíči, Bráfova tř. 770/52, proti žalované příspěvkové organizaci **Žižkovské divadlo J. Címrmana**, se sídlem v Praze 3, Štítného 5, identifikační číslo osoby 00879711, zastoupené JUDr. Františkem Vyskočilem, advokátem se sídlem v Praze 1, Voršilská 130/10, o zaplacení 42 810,66 Kč s příslušenstvím a 94 633,27 Kč s příslušenstvím, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 2 EC 2/2022, o dovolání žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 3. 2025, č. j. 2 Co 30/2024-207, t a k t o :

I. Dovolání **se zamítá**.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů dovolacího řízení částku 8 554,70 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 13. 5. 2024, č. j. 2 EC 2/2022-158, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 42 810,66 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 11,75 % ročně z částky 42 810,66 Kč od 19. 2. 2022 do zaplacení a zákonný úrok z prodlení ve výši 11,75 % ročně z částky 87 586,32 Kč od 19. 2. 2022 do 11. 3. 2022 (výrok I), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 86 633,27 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z částky 86 633,27 Kč od 18. 7. 2021 do zaplacení

(výrok II), zamítl žalobu, aby byla žalovaná povinna zaplatit žalobci částku 8 000 Kč s příslušenstvím (výrok III) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok IV).

2. Rozhodl tak o žalobě, podle které je žalobce dědicem výlučných majetkových autorských práv po svém otci Ladislavu Smoljakovi, jejichž ochrany se v řízení domáhal. Žalobce tvrdil, že žalovaná provozuje představení divadelních her, jejichž spoluautorem je jeho otec a jež jsou předmětem autorskopravní ochrany. Žalovaná tato díla užívala neoprávněně, neboť se žalobcem neuzavřela žádnou licenční smlouvu. Žalobce proto požaduje vydání bezdůvodného obohacení, které žalovaná neoprávněným užitím děl nabyla, a to za období roku 2019 [ve výši 1,1násobku obvyklé licenční odměny ve smyslu § 40 odst. 4 zákona č. 121/2000 Sb., zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), dále jen „autorský zákon“] a 2020 (ve výši 1,5násobku obvyklé licenční odměny ve smyslu § 40 odst. 4 autorského zákona).

3. K odvolání žalované Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 3. 2025, č. j. 2 Co 30/2024-207, rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích I, II a IV potvrdil (první výrok) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (druhý výrok).

4. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, která považoval za dostatečná. Žalobce je jedním z dědiců výlučných majetkových autorských práv k divadelním hrám, jejichž spoluautory jsou Ladislav Smoljak, zesnulý otec žalobce, a Zdeněk Svěrák. Z obsahu Smlouvy o spolupráci uzavřené dne 25. 11. 2019 mezi žalovanou a Divadelní agenturou ECHO, spol. s r.o. (dále jen „smlouva o spolupráci“), odvolací soud shodně jako soud prvního stupně učinil závěr, že žalovaná byla provozovatelem představení těchto divadelních her. K tomuto závěru dospěl zejména s odkazem na povinnosti žalované vyplývající ze smlouvy o spolupráci, konkrétně povinnost objednávat vystoupení „Divadla Jára Cimrmana“, distribuovat vstupenky na představení a propagovat divadelní představení. Žalované rovněž náležel podíl na tržbách za prodané vstupenky. Z uvedeného odvolací soud dospěl k závěru, že žalovaná nebyla pouze pasivní osobou, která toliko poskytla své prostory k veřejnému užití předmětných děl, nýbrž byla osobou aktivně se podílející, tj. provozovatelem ve smyslu § 19 odst. 1 autorského zákona. Počet odehraných představení nebyl mezi účastníky sporný.

5. Žalovaná neunesla důkazní břemeno ohledně tvrzení, že uzavřela ústní licenční smlouvu k užívání daných divadelních her s oběma spoluautory (Ladislavem Smoljakem a Zdeňkem Svěrákem). V řízení tak nebylo zjištěno, že by žalovaná měla svolení žalobce jako jednoho z nositelů výlučných majetkových autorských práv ke sdělování daných her veřejnosti ve formě živého provozování podle § 19 odst. 1 autorského zákona.

6. Žalovaná proto díla užívala neoprávněně a odvolací soud jí uložil povinnost vydat bezdůvodné obohacení ve smyslu § 40 odst. 4 autorského zákona, podle něhož jeho výše činí dvojnásobek licenční odměny obvyklé za poskytnutí licence (resp. v tomto rámci ve výši požadované žalobou).

II. Dovolání a vyjádření k němu

7. Rozsudek odvolacího soudu napadla v rozsahu obou výroků žalovaná dovoláním, jehož přípustnost podle § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, (dále jen „o. s. ř.“) spatřuje v tom, že rozsudek odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která dosud nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešena, a to otázky vymezení osoby užívající dílo jeho živým provozováním (osoby „provozovatele“) ve smyslu § 19 odst. 1 autorského zákona.

8. Žalovaná uplatňuje dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 241a o. s. ř., když má za to, že není dána její pasivní legitimace ve sporu. Žalovaná namítá, že není provozovatelem ve smyslu § 19 odst. 1 autorského zákona, neboť neodpovídá za uskutečnění veřejné produkce „Divadla Jára Cimrmana“, nemá žádný vliv na to, zda se živé provedení dramatického díla uskuteční a není v žádném smluvním či jiném vztahu se souborem provádějícím dílo. Naopak tvrdí, že je divadlem tzv. stagionového typu a souborům toliko přenechává své prostory ke zkouškám a provozu večerních představení ve smyslu § 18 odst. 3 autorského zákona. Žalovaná tak ve sporu není pasivně legitimovaná, neboť neodpovídá za absenci licenčního ujednání se žalobcem.

9. Žalovaná navrhl, aby dovolací soud změnil první výrok rozsudku odvolacího soudu tak, že se rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I a II mění tak, že se žaloba zamítá a aby žalované přiznal náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

10. Žalobce se k dovolání žalované vyjádřil v tom smyslu, že je navrhuje odmítnout, popřípadě zamítnout.

III. Přípustnost dovolání

11. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, zastoupenou advokátem [§ 240 odst. 1 a § 241 odst. 1 o. s. ř.], posuzoval, zda je dovolání přípustné.

12. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

13. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

14. Dovolací soud přezkoumá rozhodnutí odvolacího soudu jen z důvodů uplatněných v dovolání. Jestliže je dovolání přípustné, přihledne k případným vadám uvedeným v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny (§ 242 odst. 3 o. s. ř.).

15. Předně je třeba připomenout, že rozhodovací praxe dovolacího soudu je ustálena v závěru, že přípustnost dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu s více samostatnými nároky s odlišným skutkovým základem je třeba zkoumat ve vztahu k jednotlivým nárokům samostatně bez ohledu na to, zda tyto nároky byly uplatněny v jednom řízení a zda o nich bylo rozhodnuto jedním výrokem [srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 1999, sp. zn. 2 Cdon 376/96, uveřejněné pod č. 9/2000 v časopise Soudní judikatura, ze dne 24. 3. 2005, sp. zn. 29 Odo 1373/2004, důvody usnesení ze dne 27. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 1420/2013, uveřejněného pod číslem 85/2013 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo usnesení ze dne 27. 11. 2014, sp. zn. 33 Cdo 4318/2014; což platí i pro aktuální znění § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. – např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. 25 Cdo 1791/2018, ze dne 24. 10. 2018, sp. zn. 28 Cdo 3218/2018, ze dne 24. 10. 2018, sp. zn. 23 Cdo 1465/2018, a ze dne 12. 12. 2018, sp. zn. 32 Cdo 4304/2018].

16. Zároveň však dovolací soud dospěl ve svém rozhodování k závěru, podle kterého je-li v době vydání dovoláním napadeného rozhodnutí odvolacího soudu předmětem řízení

peněžitě plnění převyšující 50.000 Kč, které se skládá z nároků, jež, ač mají původ v téže události, jsou obecně vzato pokládány za nároky se „samostatným skutkovým základem“, z nichž každý samostatně nepřevyšuje 50.000 Kč, omezení přípustnosti dovolání prostřednictvím hodnotového censu vyjádřeného v § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. se neuplatní, jestliže se dovolání týká právních otázek, jejichž řešení je těmto nárokům společné (vychází ze skutkového základu těmto nárokům společného). V pochybnostech o tom, zda dovoláním otevřená právní otázka vychází ze společného skutkového základu uplatněných nároků, nemůže dovolací soud dovolání odmítnout podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 11. 2023, sp. zn. 31 Cdo 1178/2023, uveřejněný pod č. 74/2024 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

17. V projednávané věci žalobce uplatňuje nároky (původně samostatnými žalobami projednávanými v samostatných řízeních) na vydání bezdůvodného obohacení za neoprávněné užívání předmětných divadelních děl žalovanou v období let 2019 a 2020, tedy nároky, jež mají původ v téže (trvajících) události. Zároveň žalobce v dovolání předkládá k řešení právní otázku, jejíž řešení je těmto nárokům společné, a to otázku pasivní legitimace žalované jako provozovatele živého provozování děl ve smyslu § 19 odst. 1 autorského zákona. Jelikož je v projednávané věci předmětem dovolacího řízení přezkum rozhodnutí odvolacího soudu o peněžitém plnění převyšujícím 50.000 Kč, přičemž uplatněné nároky mají původ v téže události a dovolání se týká právní otázky, jejíž řešení je těmto nárokům společné, není dovolání (objektivně) nepřípustné ve smyslu § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. ani ve vztahu k nároku na zaplacení bezdůvodného obohacení za rok 2020 ve výši 42 810,66 Kč s příslušenstvím.

18. Dovolání je podle § 237 o. s. ř. přípustné pro řešení hmotněprávní otázky vymezení osoby užívající dílo jeho živým provozováním ve smyslu § 19 odst. 1 autorského zákona, neboť tato otázka dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena.

IV. Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

19. Dovolání není důvodné, neboť rozhodnutí odvolacího soudu při vyřešení této otázky nespočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

20. Právní posouzení věci je činnost soudu spočívající v podřazení zjištěného skutkového stavu pod hypotézu (skutkovou podstatu) vyhledané právní normy, jež vede k učinění závěru, zda a komu soud právo či povinnost přizná, či nikoliv.

21. Nesprávným právním posouzením věci je obecně omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav (skutková zjištění), tj. jestliže věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Živé provozování díla

22. Podle čl. 11 odst. 1 Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886 (vyhlášené v revidovaném znění pod č. 133/1980 Sb.) mají autoři dramatických, hudebně dramatických a hudebních děl výlučné právo udílet svolení (i) k veřejnému provozování a provedení svých děl, ať již se takové veřejné provozování a provedení uskutečňuje jakýmkoli prostředky nebo způsoby; (ii) k veřejnému přenosu provozování a provedení svých děl, a to jakýmkoli prostředky.

23. Podle § 12 autorského zákona (ve znění účinném od 20. 4. 2017) má autor právo své dílo užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě, samostatně nebo v souboru anebo ve spojení s jiným dílem či prvky a udělit jiné osobě smlouvou

oprávnění k výkonu tohoto práva; jiná osoba může dílo užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem (odst. 1). Právem dílo užít je zejména právo na sdělování díla veřejnosti, zejména právo na provozování díla živě nebo ze záznamu a právo na přenos provozování díla [odst. 4 písm. f) bod. 1].

24. Podle § 18 autorského zákona se sdělováním díla veřejnosti rozumí zpřístupňování díla v nehmotné podobě, živě nebo ze záznamu, po drátě nebo bezdrátově (odst. 1). Sdělováním díla veřejnosti není pouhé provozování zařízení umožňujícího nebo zajišťujícího takové sdělování (odst. 3).

25. Podle § 19 odst. 1 autorského zákona se živým provozováním díla rozumí zpřístupňování díla živě prováděného výkonným umělcem, zejména živě přednášeného literárního díla, živě prováděného hudebního díla s textem nebo bez textu, anebo živě scénicky předváděného díla dramatického nebo hudebně dramatického, choreografického nebo pantomimického.

26. Ačkoliv Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001, o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, (dále jen „informační směrnice“) upravuje v čl. 3 povinnost členských států poskytnout autorům výlučné právo na sdělování děl veřejnosti, dopadá tato úprava toliko na sdělování veřejnosti nepřítomné v místě, ze kterého sdělování vychází [srov. rozsudky Soudního dvora ze dne 4. 10. 2011, Football Association Premier League a další proti QC Leisure a dalším, a Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd, C-403/08 a C-429/08, a ze dne 24. 11. 2011, Circul Globus București (Circ & Variete Globus București) proti Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România - Asociația pentru Drepturi de Autor (UCMR - ADA), C-283/10; srov. též bod 23 preambule informační směrnice]. Unijní úprava proto právo autora na sdělování díla veřejnosti ve vztahu k živému provozování díla ve smyslu § 19 odst. 1 autorského zákona neupravuje (srov. LEŠKA, R., in: POLČÁK, R. a kol. *Autorský zákon. Praktický komentář s judikaturou*. Praha: Leges, 2020, s. 159, či HOLCOVÁ, I. a kol. *Autorský zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 211).

27. Právo užít dílo jeho živým provozováním podle § 19 odst. 1 autorského zákona je součástí výlučného majetkového autorského práva dílo užít podle § 12 autorského zákona. Jde o jednu z forem sdělování díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1 autorského zákona. Obsahem výlučného majetkového autorského práva dílo užít je (rovněž) právo autora (zásadně) vyloučit ostatní z užívání svého díla. Jinak řečeno, živě provozovat dílo (takto dílo užít) je možné (zásadně) pouze se souhlasem autora díla (popř. jiného nositele výlučných majetkových autorských práv).

28. Ve smyslu autorského zákona pak živé provozování díla (tj. nikoli provozování díla prostřednictvím jeho záznamu zachyceného na hmotný nosič) představuje jakékoliv živé zpřístupnění díla osobám přítomným v čase a místě provádění díla výkonným umělcem či výkonnými umělci společně (LEŠKA, R., in: POLČÁK, R. a kol. *Autorský zákon. Praktický komentář s judikaturou*. Praha: Leges, 2020, s. 158).

29. Podstata výlučného majetkového autorského práva dílo užít jeho živým provozováním tak tkví právě v časově a místně předurčeném zpřístupnění provedení díla výkonným umělcem (výkonnými umělci společně) přítomným členům veřejnosti. Zpřístupnění proto spočívá v organizačním zabezpečení uměleckého provedení díla vlastním jménem na vlastní odpovědnost (na nebezpečí). Byť tak může činit i sám výkonný umělec (tzv. ve vlastní produkci) a ocitne se tak ve dvojím právním postavení (tj. v uměleckém postavení výkonného umělce provádějícího umělecké dílo na straně jedné a zároveň v hospodářském postavení uživatele díla jeho sdělováním veřejnosti formou zpřístupnění živě prováděného díla),

v hospodářské praxi tak zpravidla činí osoba od výkonného umělce odlišná. Organizační zabezpečení živého provedení díla tak typicky spočívá ve sjednávání výkonných umělců, kteří dílo živě provedou, zajištění prostoru a organizačního zázemí pro živé provedení díla, propagaci živého provedení díla a distribuci vstupenek na živé provedení díla (z odborné literatury k uvedenému obdobně např. LEŠKA, R., in: POLČÁK, R. a kol. *Autorský zákon. Praktický komentář s judikaturou*. Praha: Leges, 2020, s. 159, či TELEČEK, I. *Výklad provozovatelského práva*. Časopis pro právní vědu a praxi, roč. 4. č. 4, 1996, s. 645).

30. Ostatně již prvorepubliková soudní praxe dovodila, že za „pořadatele“ (veřejného nedivadelního) provozování (hudebního) díla (ve smyslu § 30 zákona č. 218/1926 Sb., o původském právu k dílům literárním, uměleckým a fotografickým (o právu autorském), účinného do 31. 12. 1953) se považuje zpravidla ten, kdo dává podnět k provozování díla, kdo je podnikatelem produkce v hospodářském smyslu, tedy kdo z provozování má hospodářský prospěch, nese náklady s uspořádáním spojené, dává k dispozici nebo pronajímá místnost, sjednává výkonné umělce, ohlašuje produkci u úřadů a obecnostem atd., zkrátka kdo nese režii podniku. Proto takovým „pořadatelem“ není kupříkladu hostinský, který jen trpěl, aby harmonikář zahrál hostům na jejich žádost („jaksi v jeho hostinci žebrať“), aniž z toho hostinský těžil pro sebe hospodářsky [srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 24. 9. 1936, sp. zn. Zm I 882/36, uveřejněné pod č. 5688, in: VÁŽNÝ, F. (ed.) *Rozhodnutí nejvyššího soudu československé republiky ve věcech trestních*. Praha: Právnícké vydavatelství, 1937].

31. Osoba, která takto naplní znaky výkonu výlučného majetkového autorského práva užití díla jeho živým provozováním podle § 19 odst. 1 autorského zákona, je uživatelem takového díla ve smyslu § 12 odst. 1 autorského zákona (jeho provozovatelem), a je tudíž jeho povinností zajistit si (zásadně) svolení autora (či jiného nositele výlučných majetkových autorských práv) k takovému užití. Neučiní-li tak (a není-li zde jiný právní důvod pro užití díla), dochází z jeho strany k neoprávněnému zásahu do výlučného majetkového autorského práva díla užití ve smyslu § 40 autorského zákona (a to bez ohledu, zda případně i některým dalším osobám vznikají v této souvislosti jejich vlastní deliktivní závazky).

32. Není však relevantní, zda je osoba naplňující znaky výlučného majetkového autorského práva díla užití jeho živým provozováním v praxi označena např. jako pořadatel či zprostředkovatel, neboť se její postavení posoudí podle konkrétních skutkových okolností věci, tedy zda tato osoba skutečně naplnila znaky živého provozování díla podle § 19 odst. 1 autorského zákona.

33. Naopak provozovatelem díla není ten, kdo ve smyslu § 18 odst. 3 autorského zákona pouze pronajal (či jinak pouze přenechal) místnosti k veřejnému provozování díla. Stejně tak je nutno od osoby provozovatele odlišovat (jak uvedeno již shora) osobu živě provádějící dílo (tj. samotného výkonného umělce), neboť právní postavení toho, kdo dílo provozuje (tj. organizačně zajišťuje jeho zpřístupňuje veřejnosti) podle § 19 odst. 1 autorského zákona, je odlišné od postavení toho, kdo dílo (osobně) umělecky provádí ve smyslu § 67 autorského zákona. Na tom nic nemění, že mohou nastat situace, kdy právní postavení provozovatele i výkonného umělce splynou v jedné osobě.

34. Provozovatele živého provedení díla je nutno odlišovat též od osoby dodavatele živé veřejné hudební produkce ve smyslu § 98c odst. 4 autorského zákona (tj. zpravidla samotného výkonného umělce či uměleckou agenturu), který je pro účely kolektivní správy práv povinen předložit provozovateli živé veřejné hudební produkce program produkce s uvedením jmen autorů a názvů děl, která byla provozována, bez zbytečného odkladu po konání produkce.

35. Lze tak uzavřít, že uživatelem díla jeho živým provozováním ve smyslu § 19 odst. 1 autorského zákona je osoba, která vlastním jménem a na vlastní odpovědnost organizačně

zajistí veřejné zpřístupnění živého provedení díla, zejména sjednáním výkonných umělců, zajištěním prostoru a organizačního zázemí představení, jeho propagací a distribucí vstupenek.

Posouzení v projednávané věci

36. Žalovaná byla podle skutkových zjištění odvolacího soudu povinna objednávat u agentury ECHO, spol. s r.o. vystoupení „Divadla Jára Cimrmana“, provádět distribuci vstupenek a představení propagovat. Z uvedeného odvolací soud dospěl k závěru, že žalovaná byla provozovatelkou předmětných děl ve smyslu shora uvedených závěrů a je tak ve sporu pasivně věcně legitimována.

37. Žalovaná naopak v dovolání namítala, že žádným způsobem neodpovídá za uskutečnění veřejné produkce „Divadla Jára Cimrmana“ a není v žádném smluvním či jiném vztahu se souborem dílo provádějícím. Dále namítá, že se nijak nepodílí na tvorbě předváděného díla a že je pouze tzv. stagionou, nemá žádný stálý soubor a pouze přenechává souborům své prostory ke zkouškám a provozu večerních představení. Podle žalované je tak provozovatelem (jako nositelem pasivní věcné legitimace ve sporu a nositelem odpovědnosti za neuzavření licenční smlouvy se žalobcem) „Divadlo Jára Cimrmana“.

38. Právní posouzení odvolacího soudu, jehož výsledkem je závěr, že žalovaná je v projednávaném sporu o zásahu do autorského práva žalobce pasivně věcně legitimována, je vzhledem ke shora uvedeným výkladovým závěrům o osobě (provozovatele) užívající dílo jeho živým provozováním podle § 19 odst. 1 autorského zákona správný.

39. Ze skutkových zjištění odvolacího soudu vyplývá, že žalovaná zpřístupňovala dílo živě prováděné výkonnými umělci, přičemž vlastním jménem objednávala provedení díla u souboru výkonných umělců, zajišťovala prodej a distribuci vstupenek, propagovala tato divadelní představení (k čemuž se zavázala smlouvou uzavřenou s agenturou zastupující výkonné umělce) a celkově tak organizačně zabezpečovala provedení předmětných děl na vlastní odpovědnost a nebezpečí. Ze skutkových zjištění (jimiž je dovolací soud vázán, srov. § 241a odst. 1 o. s. ř.) naopak nevyplývá, že by žalovaná pouze poskytla (pronajala či jinak přenechala) souboru výkonných umělců prostor k možnosti vlastního organizačního zabezpečení provedení díla jejich prostředky, jejich jménem a na jejich odpovědnost bez další aktivní účasti žalované.

40. Jak plyne rovněž ze shora uvedených výkladových východisek, nelze se ztotožnit ani s názorem dovolatelky, že provozovatelem je pouze ten, kdo dílo živě umělecky provádí (v projednávané věci soubor výkonných umělců označovaných jako „Divadlo Jára Cimrmana“). Pro posouzení postavení žalované jako provozovatele díla proto není relevantní, zda se žalovaná umělecky podílela na provádění předmětných děl či zda byla se souborem výkonných umělců v přímém smluvním vztahu či zda bylo živé provedení díla výkonnými umělci objednáno prostřednictvím třetí osoby (např. umělecké agentury, jako tomu bylo v projednávané věci). Rovněž není významné, zda dovolatelka má v angažmá vlastní (herecký) soubor výkonných umělců či nikoli (je tzv. stagionovým divadlem) nebo zda měla či neměla (faktický) vliv na to, zda se živé provedení díla uskuteční a jakým uměleckým způsobem se tak stane. Dle zjištění soudů se dovolatelka ve smlouvě o spolupráci zavázala k objednávání představení „Divadla Jára Cimrmana“ a skutečně tak činila (tj. sjednávala s výkonnými umělci prostřednictvím umělecké agentury živé provedení díla). Skutečnost, že sjednané představení mohlo být ze strany osob umělecky provádějících dílo (výkonných umělců) z určitých důvodů zrušeno, nikterak nevyklučuje postavení dovolatelky jako provozovatelky předmětných děl.

41. Proto je závěr odvolacího soudu, že žalovaná byla v rozhodném období provozovatelem živého provedení předmětných děl, správný.

42. Pro úplnost lze uvést, že dovolatelka poukazuje rovněž na usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 1. 2022, sp. zn. III. ÚS 3306/21, a namítá, že v ústavní stížnosti napadeném rozsudku dospěl Krajský soud v Hradci Králové k totožným závěrům, jaké nyní předkládá dovolacímu soudu dovolatelka. V dané věci však byla ústavní stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové odmítnuta pro zjevnou neopodstatněnost v důsledku absence ústavního rozměru věci (jednalo se o spor o tzv. bagatelní částky). Ústavní soud se proto věcnou stránkou sporu nezabýval.

43. Závěr, že dovolatelka neměla svolení k užití předmětných děl od žalobce (jako dědice výlučných majetkových autorských práv po jejich spoluautorovi), nebyl dovoláním zpochybněn.

44. Vzhledem k tomu, že dovolací soud shledal dovolání přípustným, posoudil rovněž, zda řízení trpí vadami podle § 242 odst. 3 o. s. ř. Takové vady nebyly v dovolání namítány a ani dovolací soud je v řízení neshledal.

V. Závěr

45. Napadené rozhodnutí odvolacího soudu je při řešení předložené otázky hmotného práva, pro níž je dovolání přípustné, ze shora uvedených důvodů správné a dovolání tedy není důvodné. Nejvyšší soud je proto v souladu s § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

46. O náhradě nákladů dovolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 243c odst. 3, § 224 odst. 1, § 151 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Podle výsledku dovolacího řízení má žalobce vůči žalované právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení za zastupování advokátem v rozsahu jednoho úkonu právní služby (sepis vyjádření k dovolání), které sestávají z mimosmluvní odměny advokáta ve výši 6 620 Kč podle § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025, a z paušální částky náhrady hotových výdajů advokáta ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.), po připočtení náhrady za 21% daň z přidané hodnoty ve výši 1 484,70 Kč, tedy celkem ve výši 8 554,70 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku není přípustný opravný prostředek.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost, kterou mu ukládá toto rozhodnutí, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí.

V Brně dne 29. 4. 2026

L. S.

JUDr. Pavel Tůma, Ph.D., v. r.
předseda senátu